

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

AUTOR POSUZOVANÉ PRÁCE: **Martin Tomášek**

NÁZEV PRÁCE: **Nedestruktivní výzkum vesnice Záhoří (Sahorsch) zaniklé po roce 1945**

TYP PRÁCE: **bakalářská**

AUTOR POSUDKU: **Mgr. Ladislav Čapek, Ph.D.**

TYP POSUDKU: **oponent**

KRITÉRIA HODNOCENÍ

1. Bylo splněno zadání práce? **dobře**
2. Využití dostupných informací k tématu: **nevyhověl**
3. Formální aspekty práce (rozsah, gramatika, úprava): **nevyhověl**
4. Strukturování práce: **velmi dobře**
5. Užívání odborné terminologie a stylistiky: **dobře**
6. Úroveň analýzy a syntézy dat, výběr a použití vhodných metod: **dobře**
7. Byly vyčerpány hlavní problémy tématu? **nevyhověl**
8. Zaujal student vlastní stanovisko a jak je argumentačně podpořil? **dobře**

Návrh výsledné klasifikace: nevyhověl

Stručné zdůvodnění celkového hodnocení: Autor bakalářské práce M. Tomášek se zabýval nedestruktivním archeologickým výzkumem vesnice Záhoří (Sahorsch) okr. Tachov, která zanikla po roce 1945. Výzkum vsí, jež zanikly v důsledku poválečného vysídlení pohraničí, je velmi aktuálním tématem, a z toho důvodu lze považovat takto zaměřenou bakalářskou práci, jejímž cílem je detailní nedestruktivní výzkum zaniklé vesnice, kde lze velmi dobře pozorovat jednotlivé procesy zániku a opouštění usedlostí, za velmi přínosnou. Ovšem autorem předložené výsledky v mnoha ohledech nespĺnily očekávání. Rozpaky budí již úvodní kapitoly, které nemají adekvátní obsah a ani rozsah; viz kapitola 2, která se pokouší vymezit „archeologii modernity“, ale vůbec se netýká shrnutí stavu výzkumu vesnic zaniklých po roce

1945, za velmi zjednodušenou lze považovat i kapitolu 2.1 Historický kontext, u které je uvedena pouze jediná citovaná práce (!), přitom k danému tématu německého osídlení a poválečného vysídlení pohraničí existuje celá řada odborné historické literatury.

Cíle a metody jsou stanoveny v rozsahu daného tématu zvládnutelného v rámci bakalářské práce. Ovšem některé autorem využitě metody jsou v rozporu se zadáním – není splněno zadání v bodu provedení nedestruktivního výzkumu, kdy měla být jedna vybraná usedlost detailně zaměřena totální stanicí. Usedlost byla zaměřena pouze pásmem a laserovým dálkoměrem. V případě zvláště velmi dobře dochovaných konstrukcí vesnického domu do výšky prvního patra bych doporučoval metodiku pozemní 3D fotogrammetrie reliktní stavby v kombinaci se zaměřením totální stanicí (za vzorový příklad může sloužit dokumentace městečka Lauterbach – Čistá). Je mi záhadou proč v případě popisu nedestruktivních metod a opět místy velmi zjednodušeného až eklektického není alespoň citována zásadní práce autorského kolektivu Kuna a kol. 2004: Nedestruktivní archeologie (?).

Přiloženou dokumentaci vybrané usedlosti (trojdílného domu) nelze považovat za výsledek standardního stavebního průzkumu (u nákresu štítové zdi chybí měřítko, u půdorysu vyznačení zaklenutí sklepa a dalších stavebních detailů). Autor se měl rovněž důsledněji zabývat popisem dispozice vesnického domu ve srovnání s dalšími příklady staveb na Tachovsku, mohl by tak interpretovat prostoru v zadní části síně jako pozůstatek černé kuchyně a zadní část dispozice trojdílné stavby jako chlév. Rovněž v případě rešerše historických a kartografických pramenů nebyly všechny dostupné druhy dat využity beze zbytku. V tomto případě se nelze spoléhat pouze na vydané edice historických pramenů a dostupné digitalizované kartografické prameny, nutný je i cílený archivní výzkum.

Autor se měl rozsáhle věnovat otázce archeologických transformací – zachytit proces zánikové archeologizace a pustnutí usedlostí v čase, je s podivem, že k tomuto tématu není citována jediná metodická práce E. Neustupného, M. B. Schiffera; k danému tématu bych vřele doporučil i další práce, které se tématu zanikání a opouštění staveb věnují, např. M. Stevenson. Zaniklá ves Záhoří (Sahorsch) má obrovský potenciál v takto koncipovaném výzkumu, neboť zde lze velmi dobře pozorovat a dokumentovat jednotlivé fáze archeologizace staveb. V práci je vhodně využit modelový systém rozlišení zánikových fází usedlostí vytvořený L. Funkem (Funk 2013), to to více překvapuje absence přiložené fotografické dokumentace jednotlivých usedlostí. Zajímavé by bylo kromě zánikových transformací sledování i proměny land-use po zániku vesnice a osídlení (např. proměna plužiny). Rovněž nebyla provedena důsledně komparace, tj. srovnání s výzkumy zaniklých vsí po roce 1945 (zejména Tachovsko – Bažantov, Pořejov), týkající se stavební podoby

usedlostí a vesnických domů (viz výše), pouze srovnání počtu zánikových fází u vybraných příkladů.

Práce budí dojem nedokončeného díla, na závěr mého hodnocení práci doporučuji výrazně doplnit po konzultaci s vedoucím práce a přehodnotit způsob pořízení nedestruktivní dokumentace vybrané usedlosti. Nutné je odstranit i řadu překlepů, jazykových nesrovnalostí a gramatických chyb. Velkým problémem je rovněž i to, že autor důsledně necituje jednotlivé převzaté pasáže v textu. Seznam zdrojů a pramenů považuji za velmi nedostatečný (pouze 13 citovaných publikovaných zdrojů!). Z těchto důvodů se přikláním k prozatímnímu hodnocení – nevyhověl.

DOPLŇUJÍCÍ OTÁZKY K OBHAJOBĚ (nepovinné): Může autor vysvětlit proč nezvolil metodiku zaměření vybrané usedlosti pomocí totální stanice, což je v rozporu se zadáním práce?

DATUM: 24. 5. 2016

PODPIS:

